

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Külső-monostorturca 111. sz.

Kiadó hivatal:

Középutca, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegző.

Hirdetéseket felvételnek Bécsben Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstein és Vogelnél (Wollzeile 9. sz.).

Nyilttéri cikkek sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltek.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, u. m.

kedden, csütörtökön és szombaton délbén.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Uj előfizetés

„K. KÖZLÖNY”

két havi, azaz:

nov.—decemberi folyamára 2 frt.

Az előfizetési pénzek kiadó Stein János-hoz (bel-középutca Stein könyvkereskedése) küldendők, hol a pontos sátküldésről gondoskodva van.

Harcias táblabírók, békés tábornokok.

Pest, october 24.

(D.) Mekkora zajt ütöttek vala ezek az emberek, ha vissza nem emlékeztünk volna azon időkre, midőn Deák Ferencz emlékeztetés hírvéti cikkét kiadta, s a „Debatte” című lapban szintén közreadtatta Deák alapnézetei a magyarok s Ausztria közötti kiegyezkedés részleteiről; ha nem emlékeztünk volna vissza azon időkre, midőn még az is, hogy egy conservatív és csonka miniszterium létesítették, csak az államok honába tartozott; annyi sok hírlapi lamentáció közt, melylyel harcias táblabírók a haza pusztulását kezdék siratni, mihelyt az országnak felelős miniszteriuma lett és alkotmánya visszaállított; annyi hálás jóslat közt, most, midőn hazánk tetszhalott állapotából üdülve tulajdonképp élni kezd; még mi is apránként elveszthetjük vala fejünket beleeshetünk vala abba a kupakban harczvágyba, melynek sem komoly célja, sem a kivitelre, mely csak erőszak útján történhet — ereje és eszköze nincs.

Mit akartak valjon e harc-háborus politikával, hol volt támaszuk? s háttér nélkül hogyan merészelhet valaki fölállítani oly politikai tanokat, a melyek bizonynyal vagy belső vérontásra, vagy ostromállapotokhoz, haditörvényszékekhez vezetnek? Oly kérdések, melyeket minden józan ember föltett magában.

És a ki orránál tovább tekintett, a ki az európai körülményeket megfontolta, meggyőződött, hogy háttérök semmi sincs; sőt ezen háttérhiányt Kossuth levelei eléggé kifejtették, melyből világosan látszott, hogy politikájukat semmi külföldi segély nem támogatja. Könnyű beszélni a dynastia uralmának függetlenségünkkel incompatibilitásáról, hanem az mégis bizonyos, hogy a nemzetnek uralkodó nélküli függetlenségét oratóikkal s bármily szellemű levelekkel is kivívni nem lehet, s nem főként nálunk, hol a koronás felkent király irányában kötelez a homagialis hűség, s mert szövetséges monarchiánk fennállását, a mi szerencsénkre, Európa is akarja és szükségesnek tartja.

Józan magyar nem is foglalkozott ily excentricus gondolatokkal, s magában az országgyűlésben oly ember is, ki a közügyek, abban való arányos osztózatunk kötelezettségét, az államadósságban való részvétünk kikerülhetlenségét tagadta volna, alig egy pár találkozott. Ha tehát elismeritek az alapkötelezettségeket, a kivétel modalitásaiért miért forgatni fel a világot?

Nem mondjuk, hogy igen sokat használtak volna a hazának azok is, kik ámbár az alapkötelezettségeket elismerték s át is értették, s a többség előtt meg is hajoltak, mindamellett a kiegyezés elfogadott módzatai miatt, főként a napi sajtóban oly dühös harczokat kezdtek vala a többség ellen, nem sokat használtak, mert e harc közöl oly leplezésre kényszeríték ellenfeleiket, melyek az osztrákok önértéket növelték, s meglehet a kiegyezkedés procesusa alatt makacsabbá teendik őket, miután e harc élénken és világosan kiderítette, hogy az emigracionak, melytől az osztrákok rettegtek, semmi biztos háttéri ereje nincs, s utóljára is forradalmunk csak annyira számíthatna, a mennyit az európai zavarok közt kihalászatna.

De azért sem használtak, mert igen megreven állván a kiegyenlítés azon politikája ellen, melyen jövő államéletünk sarkallik, nem oly ellenzékét alapítottak meg, mely az ország alaptörvényeinek fenntartásában s fejlesztésében a létező kormányt ellenőrizi, s ha a kormány tiporja a törvényt, azt saját kormányával bona fide kicseréli; hanem képeztek oly ellenzékét, mely az államtörvények legfontosabbikát: a kiegyezkedést ostromolja, mely e kiegyezkedési módozatot a nemzetre nézve veszélyesnek tartja, a nélkül, hogy annak idejében más jobbat állított volna elé, s minthogy ezen kiegyezkedési módozatot ő el nem fogadja, csak is annyiban, a mennyiben a jelenlegi többség által törvénynyé vált, ez által vagy képtelenné tette magát a kormányzatra, vagy pedig csak a kiegyenlítés egész művének megsemmisítésével, léphet a kormányra.

Már pedig az ezen kiegyezkedés előtti tetteles statusquo a provisorium vala, s ha nincs ezen kiegyezkedés, van újból a hatalom részéről a provisorium, a nemzet részéről merev követelése 1848-nak, s újabb küzdelem újabb alkudozásokra.

Tegyük fel, hogy a jövő év végén történendő újabb választásokkal a baloldal lesz többségben, a választók mindenünnen a lehetőségig kiválasztják a Deák-párti követeket. Természetes, hogy ily többséggel az Andrássy miniszterium nemsokára összeütközésbe jön, s leköszön; legyen aztán baloldali miniszterium. Ez kénytelen legelőbb is programját beadni, s kívánni az uralkodótól, hogy a delegatiót szüntesse meg s a közügyek felett egyezkedjék a két miniszterium, s döntögesen külön-külön a két országgyűlés. De hátha az osztrák népek nem bíznak egy a miniszteriumok, mint a népek egyezkedéseiben, s hátha az uralkodás azon gyors tárgyalásokat, miket éppen a delegatiókhoz utasított ügyek követelnek, a két országgyűlés hosszadalmas eljárásaira nem bízhatja, nehogy deliberante Roma Saguntum pereat?

Ez esetben az új miniszterium állása tarthatlan lenne, s a többségi miniszterium lehetlenség, új miniszterium, az országgyűlés eloszlása s a népre hivatkozás, s a nép talán újból baloldali többséget választván, új eloszlás, küzdelem, dictátorság, provisorium.

Igaz, erre azt lehet mondani, hogy a dynastia köteles a többség által kormányozni, hanem másfelől a békeszerződéseket, mint alapkötéseket a dynastiák kiindulási pontoknak követelik, s e részben nagyon conservatívek, s a végén a jog ellen is mindig tud küzdeni a hatalom, ha némi ürügyet kap. Ezért, minthogy éppen a felelős kormányi rendszer két erős pártnak lehető cserélkezését kívánja, azt hisszük, káros az, hogy a balközép magát a kiegyenlítés ellen merev ellentétbe tette, s elhagyta azon politikát, melyet a königráti napok előtt követett.

E szenvedélyes harc káros volt azért is, mert még a kiegyenlítés nincs végrehajtva; ott állunk ma is, hogy még minden összeomolhat. Csak éppen most is az államadósságokbani részesedés kérdésében Deák oly módosítást gördített egyik osztályban a miniszteri törvényjavaslat ellenében, hogy ha a kormánynak nem sikerülhetne az egyezkedő felek közt e módosítást kieszközölni, meglehet, hogy a kiegyezkedés összeomlása s a miniszterium állása tarthatlan leend.

Annyival inkább, mert a mit Deák felállít, azt jól megfontolja, s abban aztán engedni nem szokott. Van ugyan remény, hogy hazánk bölcsének igazságos, s hazánk önállóságát folyó ezen újabb követelésére a másik fél is hallgatni fog; de történhetnék az ellenkező is, összevethet egy pár ily kérdés miatt az egész kiegyezkedés, s mit használnak akkor heves párharcainkkal?

E még mind folyó nehéz küzdelem között szintén nevétségnek tűnik fel sok vitéz táblabírók s tinta-hősök azon harcias fogcsikorgatása, melylyel mellőket verdesve a béke apostolának, Deáknak, politikáját megtámadják; s e hadonászás még comicusabbá válik, midőn harci dicsőségünk nagy alakjai: Türr, Klapka, Földváry, Bethlen G. s még maga a szenvedélyes Perczel is a

béke politikája mellett erős szavakkal nyilatkoznak; ők, a kik az emigratio küzdelmei közt a legbővebb tapasztalást szereztek arról, hogy a nemzet véres küzdelem után is az alkotmányosságnak, s az európai nemzetközi állásnak mekkora mérvét lehetett volna képes megszerezni, s azt is csak a hódító hatalmak kegyelméből, melyeknek végelnélése mindig fenyegette volna Magyarországot.

Ezen hős alakok, kikre a nemzet lehető harci vállalataiban számíthat, üdvözölték a béke művét s meghajoltak a törvényes küzdelem diadala előtt. Ismerve ugy, mint mindenki, ki azokkal tüzetesebben foglalkozott, a külföldi viszonyokat, meg tudják fontolni és mérni a nemzet és dynastia közötti kiegyenlítés horderejét; elismerik, hogy a nemzet alkotmánya vissza van víva; elismerik, hogy az alap megvan jövő jobbletünkre menetelünkre. Szóval míg némely vitéz táblabíró, a mint láthatók Hevesmegyében s Eger és Abony városában, harczol és háborusodik, európai híri tábornokaink hirdetik a békét s szót emelnek az alkotmányos rend mellett.

Igazuk van. Reformált alkotmányunknak lehetnek hiányai, hiányok, melyeket talán most a még mind lappangó kételkedés s bizalmatlanság önkint állított elé; de a nemzet és dynastia nemcsak ma élnek, évszázadok s Isten kegyelméből évezredek feküsznek mögöttünk, mialatt az alkotmány újabb reformokon mened át. Ezért a nemzetben a kisebbségi pártok az alaptörvény ellen soha merev ellentétbe ne tegyék magukat, mert teljes rendszerváltoztatás ritkán történik, az alkotmányt csak tovább építeni szokták, mialatt annak kiálló szövegeit, kinövéseit időnkint eltávolítani lehet. Mi óhajunk oly ellenzékét, mely képes lehessen akármelyik perczben tovább kormányozni is.

Óhajtanók pedig azt, hogy táblabíróink, lettek legyen ők egykoron jó honvéd-hadnagyok és kapitányok, ne legyenek harciasabbak azoknál, kik a magyar hadsereg élén állva, mint ezredesek, tábornokok legnagyobb híre tettek szert, s kik leginkább óhajthatnák a harcot és háborút, mert ekkor megint övék volna az első szerep és első dicsőség; de inkább szeretve hazájukat önmaguknál a béke apostoláiként léptek föl, külföldi tapasztalataik által okulva s meggyőződve, hogy Deák Ferencz a törvény erejével ki tudta vinni azt, a mit ők ily mérvben — Erdély unióját is beleértve — még kétes forradalmi kockázatának végeztéljének is alig remélhettek, miután a hódító hatalmak, kik a forradalmat gyámoltították vala, koronánk integritását kellőleg nem respectálták.

Midőn Klapka, Türr, Földváry, Bethlen, kiknek minden dicsőségük ekkorig a katonai nagy hírnév volt, az elismerés koszoruját nyújtják Deáknak; ugyan ti, békére hivatott polgárok, hova siettek harci tüzetökkel, mit akartok, mit reméltek?

Teljesítse mindenki kötelességét, mint békés polgárhoz illik, ne sulyosítsa belső akadályokkal alkotmányunk visszavívását azon nehéz küzdelem, mely annyi kis akadályokba ütközhetik még ma is!

S különösen mi erdélyiek ne feledjük, hova jutottunk vala, s a forradalom által is mi várt volna reánk? Ezt soha se feledjük.

A kolozsvári képviselőválasztásról.

A mult vasárnap lefolyt választás alkalmával némely lelkiismeretes emberek azon hírt terjesztették, hogy Kolozsvár városa volt képviselője, s jelenleg Kolozsmegye közszeretében álló főispánja gróf Eszterházy Kálmán ő méltósága maga is ifj. Kossuth Lajosra szavazott, még kinyitotta s magasra feltartotta szavazatjegyét, hogy lássák.

S voltak sokan, a kikre ez hatott és vagy ehez képest szavazatjegyet cseréltek vagy szépen elhúzódtak haza a tömeg közt.

Meg kell adni, hogy ez kortesfogásnak elég ügyes volt. Nem akarunk semmit levonni azoknak dicsőségéből, a kik azt kitalálták és felhasználták.

De tiszteletreméltó polgártárs, ki meg se álmotad, hogy midőn a legszebb polgári jogot gyakorolni sietsz, valaki bizalmaddal való visszaélés titkos szándékával tartóztatasson fel, mit mondasz ahoz, ha mi tudodra adjuk, hogy téged bizony „szépen” megosztalak!

Gróf Eszterházy Kálmán a jobboldali követjelölre szavazott; ő a Deák Ferencz vezérlete alatti politikai párt híve; ő a ki hazája s e derek város boldogságát annyira szívén hordja, jobb jövőnk titkának kulcsát a legjobb kezekben látja ez idők szerint, s nem kér részt azon dicsőségből, melyet a mult vasárnapi választás alkalmával győztes párt aratott és e város polgáiraival megosztani szeretne.

Ennek kijelentésére fel vagyunk hatalmazva!

Az „Esti Lap” a kolozsvári választásról következő cikket hoz:

Pest, october 29. 1867.

(B. B.) A trójai ló története, ugy látszik, hazánkban alkotmányunk és nemzetiségünk védvájában igyekszik önmagát ismétetni.

Erdősen meg voltunk támadva s a rombolás műve 18 éven át tartott; kiálltuk e tusát, mert a nemzet egyetértő volt, s higgadtan, de szilárdan ragaszkodott jogaihoz; a romboló elem kívülről jött, nem törhetett be.

Most a szabadság és visszaszerzett alkotmány védpaíza alatt önmagunk között akarna pusztítani.

Avagy minek lehetne tulajdonítani, Kolozsvár legújabb választását?

Képviselőt akar-e küldeni Kolozsvár az országgyűlésre, ki jogait védje?

Nem.

Hisz a jelölt az ifjabb Kossuth Lajos, önmaga táviratozta, hogy atyja elveit osztja, és így a törvényes országgyűlés által alkotott, és a koronázott királytól szentesített törvényeknek nem hajolhat meg.

És ezt a választók tudták, mert nyíltan történt az azt tartalmazó távirat tartalmára.

Tudhatták azt is, hogy ifjabb Kossuth Lajos még nem 24 éves s így nem lehetvén választó, nem is választható.

Miert választották tehát?

Hogy tüntessenek a fenálló alkotmány ellen, tehát Kolozsvár választóinak azon része, mely reá szavazott, nem tudja-e azt, hogy alkotmányt szerezni könnyen lehet, de visszaszerezni és megtartani nehéz?

S ha sulyos volt annak nélkülözése 18 éven át az egész magyar hazára, valjon nem legsúlyosabb volt-e ez éppen Erdélyre, kivált Erdély magyarságára nézve, midőn e hazának naponkénti romlás közepett, epedve és sirva néztek az elvesztett után?

Természetes, hogy azok, kik e korban felkaptak, azok ezt vissza óhajtják.

Természetes, hogy azok, kik az akkori kor coryphaeusainak mosolygva nyújtottak kezét, s e kézáadásnak gyakran anyagi haszon is lett eredménye, visszaóhajtják ezt időt s így a meglevőt igyekeznek összerontani.

De hogy Kolozsvár választóinak egy része ily elemmel kezelt fogjon, s újra feléleszsze a trójai ló mondáját, az előttünk megfoghatatlan.

Mi azt hisszük, hogy nem gondolták meg e választás horderejét, azt hisszük főleg, hogy a higgadt elem tulbizakodottságában nem fejté ki elég erőt e lépés meggátlására.

Hinni szeretjük, hogy a megtörtént választás nem a választók többségétől származik, mert 1917 összeirt választó majoritása nem 595.

Óhajtjuk, hogy az újabb választás ne tagadja meg Kolozsvár eddigi multját, ne legyen következetlen önmagával azon város, mely bizalmat szavazott az országgyűlés többségének, bizalmat a miniszteriumnak, melynek kinevezése alkalmával önkényt világított; s ne legyen oly politikának öntudatlan eszköze, melynek következménye a magyar elemet végmegsemmisítéssel fenyegeti, mely vándor parlamentet alkot Budán, Belgrádon, Bukarestben; mely a nemzetiségek tömörülésének, s az általános szavazat alapján, Kolozsvárt bizonyára nem hagyja azon városok sorában, melyekben a magyar elem uralkodik.

A „M. Polgár” tegnapi számában első cikktől egy merőben indokolatlan, s valóban ok nélküli ráfogásokat és szurkálásokat tartalmazó replikával jö nekünk.

Im, itt következik szóról szóra:

„Azon loyaltás, melyet személyes találkozásunk alkalmával a „Kolozsvári Közlöny” t. szerkesztősége irányában tannítottunk, jogot adott remélnünk, hogy részéről hasonlóval viszonoztatik az. Ma fájdalommal kell bevallanunk, hogy rosul alkalmaztuk a kíméletet, gyanúsításnak nevezvén azt, a mi tulajdonképp denunciatio in optima forma. Kijelentettük, hogy értjük a gyanúsítást, de,

Királyi leirat

a báni méltóságának horvátországi és szlavóniai királyi helytartójához nyéki báró Rauch Levin urhoz.

MI ELSŐ FERENCZ JÓZSEF stb.

Kedvelt híveink stb.

Összbíródalomunk érdekei és a sok százados történeti tények kellő méltánylása folytán annak alkotmánya újjaalakítása alapjául fektetett legfőbb kormány- és közigazgatási elv parancsoló kényszerűséggel követelik, hogy a birodalom ugyanazon egy feléhez és nevezetesen ugyanazon egy korona alá tartozó királyságok és tartományok együtvértartozása valamennyi közös ügyeiket átkaroló alkotmányos összképviselést által legyen szerves és valódi élet erőse kifejezést, hogy az összképviselést kizárólag illető közös ügyek és ezek tárgyalása módja pontos meghatározása után az egyes királyságokat és tartományokat illető önkormányzati és nemzeti törvényhozói és közigazgatási jogosultságainak mértéke és terjedelme ama szilárdul szabályozott alapon világosan és rendíthetetlenül megállapíthatassék.

Miután pedig a Horvát és Tótország és Magyarország között nyolcz század óta mindkét rész földére fennállott kapcsolat nemcsak az előbb nevezett királyságaink mint korábban, úgy utjabban is az 1866-ik évi február 10-én, márczius 10-én és december 19-én legalázatosabban felterjesztett országgyűlési feliratokban nyíltan és egyenesen elismerték és kiemelték, hanem minthogy ezen százados, törvény és közös alkotmány által szentesített köteleket Mi is ismételtelen a leghatározottabban elismertük és f. évi jun. 8-án végbe ment megkoronáztatásunk és a magyar országgyűlés által élénk terjesztett, a delegációkról szóló törvény királyi szentesítése által alkotmányos módon a legünnepelesebben megerősítettük:

Királyi kötelesegtünknek tartjuk, hogy Horvát- és Tótország királyságainak képviselőitnek újabb alkalmat nyissunk és adjunk, mikép az iránt tanácskozzék, hogy magyar országgyűlésünknek az 1867. évi ápril 27-én kelt legfelsőbb leiratunkkal közölt határozata kellő figyelembe vétele mellett mikép akar képviselve lenni a Sz. István koronája valamennyi királyságának és tartományának közös ügyeit egyegyedül és kizárólag tárgyaló országgyűlésen, és mikép akarja magát a magyar korona által kiküldendő delegációkban képviseltetni, és végre mikép szándékozik a Magyarország, Horvát- és Tótország között fennforgó egyezkedési tárgyalásokat sikeresen befejezni.

Minthogy ezek folytán legkegyelmesebben elhatároztuk, hogy kedvelt Horvát- és Tótország királyságunk országgyűlését legközelebb egybehívjuk, azon körülménnyel fogva, hogy ezen tartományokban sem az országgyűlési egymás mellé rendelés, sem az alapjául fektetett választási rendre vonatkozó törvényes rendezkedés vagy törvényes szokás nem létezik, szükségessé tartottuk, hogy mindenek előtt oly intézkedés létesíttessék, mely szerint az országgyűlési képviselet a nevezett királyságokban a törvényhozás további intézkedéseig egyelőre rendeztessék.

Mint ugyanis már 1861. febr. 21-ki legf. leiratunkban határozottan kiemeltük, az 1848. évben az akkori bán, b. Jelačić által elrendelt s az akkori mozgalmak idő hatásai alatt keletkezett országgyűlési választási rendszabály éppen csak az 1848-iki országgyűlés számára fogantatott s lényeges, a fennebb említett kir. leirat által elrendelt változtatásokkal az 1861-ki a később a b. Sokcsévics bánhoz 1865. május 24-én intézett legfelsőbb leirat értelmében az 1865-iki országgyűlés számára is azon határozott fentartással tartatott meg, hogy az említett országgyűlési s választási rendszabály csak is e két említett országgyűlésre nézve alkalmazható.

Minél kevesebb lehet az elmondottak után kétségbe vonni azt, hogy minden, az új átalakulási korszak után, az 1848. 1861 és 1865-ben összehívott országgyűlések mindig csak ad hoc s mindenkor csak a tunc pro nunc helybenhagyott mód szerint voltak megalakítva; Mi mégis kedvelt Horvát- és Tótországunk királyi, jót akarunk s a velők való Általunk mindig őszintén kívánt meg egyezést iránti hajlamunk új tanujelét akarjuk az által adni, hogy mi, az országgyűlési képviselet által 1866—67-ben erre vonatkozólag kidolgozott, Elénk juttatott előterjesztéseket, azon néhány csekély határozat kivételével, melyek alapos történeti és alkotmányoszerű igényekkel s jogosultságokkal nyilvánosan ellenkeznek, elfogadjuk, s a legközelebbi országgyűlés alapjául ideiglenesen törvényes érvénnyel fölruházzuk.

Ezek folytán jónak láttuk legkegyelmesebben elfogadni és helyben hagyni azt, miszerint a nevezett országgyűlés által indítványba hozott lényeges határozatok és név szerint az általa ajánlott bizonyos egybehívása a horvát-tót országgyűlésnek az ország fővárosába Zágrába minden egyéb, azelőtt fentartott megkoronázás mellőzése, valamint azon indítvány is, melynél fogva azon esetre, ha a törvényhozási időszak leforgása előtt esetleg elrendelendő feloszlata után az országgyűlésnek újabb választás hirdettének ki s hogy a következő országgyűlés legközelebb három hónappal a korábbiak eloszlata után lesz egybeülendő: fogantatás menjen; továbbá 66 képviselőt indítványozó és a választási helyekül szolgáló helyiségekre vonatko-

zó javaslatot szintén elfogadjuk, valamint lemondunk az országgyűlési elnök s a két alelnök választásárvonatkozó kinevezési és jóváhagyási jogunkról s végül a nevezett országgyűlés által szerkesztett választási rendet, lényegtelen változtatásokkal megtartjuk és elfogadjuk; — míg másrészt az idei vonatkozó javaslatok azon határozatait illetőleg, melyek szerint ha nem nagy száma is legmagasabb polgári s világi méltóságainknak valamint országos főurainknak, az őket történelmileg és alkotmányilag illető személyes tilési és szavazati jogukat vagy teljesen elvesztik, vagy e tekintetben az indítványba hozott sokféle és ily kiterjedésben egy országban sem található minőségi követelményekben igazolhatlan módon megrövidítettnek és megszorítottatnak, szemközt a minket illető oltalmazásával az egyes néposztályokat törvényesen megillető jogokkal eziránti királyi kötelezettségeinkben lelkiismeretes törekvést követvén: ezen határozatokat illetőleg nem voltunk oly helyzetben, hogy azokba érdemleg behatásozzunk.

E mellett kellőleg megfontolva azon körülményt, hogy a választások csendes, megdöntött és pártatlan vezetése minden abban résztvevőre nézve nagy és éppen nem kicsinylendő fontossággal bír, jónak láttuk a nevezett vezetésre nézve az 1861-iki, f. évi február 21-én kelt legmagasabb elhatározás által előirt módozatot ezutánra is megtartani, és ezen kívül tekintettel minden a szabadabb haladásnak hódoló országra, az illető országgyűlési elabratumban igen magasra szabott s a fennálló viszonyokkal teljes arányban nem álló 5, 20 és 50 frtos censust 5, 15 és 30 frtban állapítani meg.

Mialatt tehát az annak idején élénk terjesztett és főntebbi alapelvekhez képest módosított országgyűlési választási rendet, mint említve volt, mostanra és mindaddig, míg törvényes alkotmányos uton másnemű megállapodás nem jöved létre, legmagasabb elfogadásunkban részesítjük, megbizzuk kedvesség és hűségűdet, hogy az itt következő rendeleteket ősi szokás szerint azonnal kihirdettetni s ennek értelmében a legközelebből összehívandó országgyűlésre a választások fogantatba vételét azonnal megkezdeni s annak megnyitáskor jelen legfelsőbb leiratunkat mellékleteivel egyetemben annak tudtára adni ne terheltsessék.

Kelt Bécsben fő- és székvárosunkban october hó 20-kán, az Údvnek 1867-dik s uralkodásunknak 19-dik évében.

Ferencz József s. k.

B. Kussevich Emil s. k.

tábornagynagy.

Ő cs. kir. Apostoli Felsege legfelsőbb

rendeletére:

Dr. Buzimi Jellacics Edes. k.

Ő Felsege utazása.

Király ő Felsege Nancyban Aurelles tábornok üdvözlétére, ki többi közt sajnálatát fejezte ki a felett, hogy ő Felsege oldala mellett nem lehet szerencsése Felseges nejt üdvözölhetni, következőleg választott:

„Meg vagyok hatva, tábornok úr, azon érzületek által, melyeket ön nekem tolmácsol, s azon fogadtatás által, melyben részesítenek. Szintugy sajnálom, mint ön, hogy oldalom mellett nincsen a Császárné; de jelen egészségi állapotában lehetetlen volt ez utat megtennie; meg fogom neki vinni önök kívánatait, melyekért köszönetet mondom.“

A maire üdvözlő szavaira, ki ő Felsegének őseire, mint Lotharinga fejedelmekre hivatkozott, következőleg választott ő Felsege:

„Köszönöm, polgármester úr, önnek jóakaró szavait; emlémben fogom tartani e városi, valamint önök emlékből tartották őseimet; meg vagyok hatva, mindön e falak közé lépek, hol annyi kegyetes emlék int felém.“

Király ő Felsege s a fenséges főhercegek fogadtatása Eugenia császárné által nem a tuillériákban történt, hanem az elyséi palotában.

A mint a menet az elyséi sétasoron át a palota felé haladt, császárné ő felsege, a császári herceg által kísértetve, egész a lépcső aljáig ment ő Felsegeik elé. Kíséretében Maria Clotilde és Mathilde hercegnők voltak, továbbá Murat Lucian és Murat Joachim hercegek, valamint Napoleon Károly Bonaparte herceg és neje, és a palota főbb udvarnokai.

Az első váltott szavak után ő Felsegeik a diszterembe mentek, hol kölcsönösen bemutaták kisérítők személyeit.

Ő felsege a francia császár és császárné ezután visszatértek St. Cloudba.

Este király ő Felsege s a főhercegek a császári zenészi akadámba mentek, hol a „Tronvère“ című darabnak egy felvonását, s a „Kalóz“ című baletet adták.

Az előadásnál jelen voltak még: b. Beust, gróf Andrássy, gróf Bellegarde, Lichtenstein, Metternich és Moszkova hercegek, továbbá gróf Szapary, b. Fejérváry, gr. Davilliers, gr. Laferrière és több más udvari személy. Király ő Felsegét s a főhercegeket meleg részvétellel fogadták. Beléptük kor az összes hallgatóság felállt s háromszoros éljenty kiáltott. Király ő Felsege mindvégig jelen volt az előadáson, s távozásakor megelégedését fejezte ki az opera igazgatójának, kit egyuttal avval biztított meg, hogy ezt a művészekkel is tudassa.

mert gyanúsítás, nem tartozunk felelni rája. Ma azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a denunciatit is ismerjük, habár az ma sem formulázott nyílt határozottsággal, mint loyális ellenféltől ezt jogosan megvárhattuk, hanem a farizeuskodás küpenye alatt, színeli jó akaratra burkolva jelenik meg. Nagy vigyázatlanságot követett el H. S. úr, midőn glossáit sajtó alá bocsátotta, a nélkül, hogy azokat még egyszer átolvasa volna; ha ezt teszi, bizonyosan nem kerül ki figyelmét az ellentét, ömlengéseinek végső négy pontja és a harmadik között, hol a következő szavak olvashatók: „nem akartunk beleszólni a dologba s szorongatni lapjársunkat a túlcsepontg agitációkkal szemben legkevesebb kényelmes álláspontján.“ Ha ez nem denunciatit, mely azzal vádol bennünket, hogy a szélső bal érdekében agitáltunk, akkor kettőnk közül egyik visszakövetelheti logica tanárjától azon pénzt, melyet e tantárgyért fizetett. Tehát a szélső bal szolgálatában állunk? Mily kár, hogy e gyönyörűség állítás feltalálásának elsőbbségi jogát elvitathatják a „K. Közlöny“-től a jobboldali journalistika fennmes entretenues-jei, melyek a baloldal létezését észlelőzetesen ignorálják, s midőn ezt tenniük lehetetlen, szélső-baloldali törekvéseket csempésznek annak programjába. Igenis, a „Magyar Polgár“ nem agitált ifj. Kossuth Lajos megválasztatása ellen, s ezt nem azért tette, mert „tán baloldali orgán volna“, hanem, mert valóban az, s mint ilyen, hazafiúi kötelességének tartotta hozzá nem járulni azon név meghurcoltatásához, melynek nagysága és tiszteltettségétől maga a „K. K.“ pártjának feje és jobbjai fele is meghajolt. Ennyit a denunciatiora. Még néhány szót egy kifejezésre: a „deprecatiora.“ Lett legyen bármi lapunk részéről, mi Sámí tanár urat nyilatkozatának megtételére birta, a „Magyar Polgár“ annak tudatában, hogy mily elégtétellel tartozik egy oly köztiszteltetben álló jellemnek, melyet, habár félreértésből csak, politikai következetlenség vádjával illetett, készséggel teljesítette ebbeli kötelességét; de nagyon elasticus fogalommal kell bírnia a journalistikai morálról annak, ki e készséget deprecationnak keresztelni képes. Végre, az egész annyira magántügy volt lapunk és a tisztelt tanár úr között, hogy az semmi tekintetben nem tartozhatott a „K. K.“ közönsége elé. A nyilatkozat „elméleti részé“nek helyeslése vagy adoptálására a t. szerkesztőségnek más eszközök is állottak rendelkezésére, nem csupán ez, mely ismételtük, nem egyéb ügyetlen denunciatiora, s melyet csak ezuttal méltattunk válasza, de ismétlődés esetén (többé nem tiltakozunk az ismétlődés ellen) a mint illik, hallgatással mellőzendünk.

N. I.

A mivel s elfogulatlan olvasóra bizzuk, hogy akár styl, akár a dolog érdemére nézve hasonlítva össze ez elkeseredett kifakadást multikori másodcikkünkkel, s itélje el azt, a ki vétet az ildom s az igazság ellen.

Mi valamint alaptalanul recriminált cikkünkben tettük, úgy most is maradunk az elméleti téren, s nem kerestünk örömet visszaforgató epithetonok összehalmozásában.

És ezért viszontválaszunk egyszerű, s nyugodt lélekkel adjuk azt.

Nem azt mondtuk-e „denunciatiora“ cikkünkben, hogy a „M. Polgár“-t, „mint baloldali orgánt nem vádolhatjuk a val, hogy tulajdonképi álláspontjával ellentétben, nem a maga pártjának, hanem a szélső-balnak állana szolgálatában“, valjon nem éppen az ellen tiltakoztunk-e, mintha mi is azokhoz tartoznánk, a kik a baloldalt talán ily gyanuval szokták depopularisálni?

S mégis igaz legyen-e a fennebbi, hogy t. i. „azzal vádoltunk, hogy önök a szélső bal érdekében agitáltak!“ Ugyan bizony!...

Mi fizessük-e vissza a tanpénzt logice professorunknak?

Miért?

Mert egész ildomosággal mondók egyik tételünkben, hogy „nem akartunk szorongatni lapjársunkat a túlcsepontg agitációkkal szemben legkevesebb kényelmes álláspontján.“

De hát hibáztunk-e, ha úgy vélekedünk, mikép egy baloldali orgán mégis csak közelebb állván a szélső-balhoz, helyzete is természetesen kényelmesebb?

Nem igaz-e? S nem szabad-e erről szólni még oly higgadtan se, mint tevők? Mi ez? Magánügy-e ez, megjelölni a politikai pártálláspontokat? kit, mivel, kinek „denunciatiora“, ha ezt tesszük?

Uraim, ez oly igazságtalanság, a mit mindenki átláthat első pillanatra.

Nem is akarunk több szót szaporítani, hanem egyszerűen visszautasítjuk az egész — igazán elmondhatjuk — ildomtalan expectoratiót, s kérjük azon lap mostani szerkesztőjét N. I. urat, ha szereti az igazságot, ne disputálja magába azon hitet, hogy ahoz azon szenvedelmessé felfogás vezet, a melylyel ez ügyben megtámadott.

Mi nem adunk leczkét a journalistikai moráltól, s ha arra van-e szüksége annak, ki a fennebbi cikk modorában polemizál, azt se akarjuk elhatározni.

Itéljen az olvasó erről is, arról is, hogy kik

hurcolják kegyeletlenül a Kossuth nevét. Mi bizonyára tisztelettel hajlunk meg az előtt még akkor is, ha ezuttal nem szavazhatunk rá, mert nem az a kérdés: tiszteljük-e e nevet vagy nem? (a kérdést így csak a korteskedés átkos szelleme állította fel) hanem az a kérdés: békés fejlődés vagy forradalom kell-e nekünk most, midőn forradalomra nincs okunk!?

H. S.

Országgyűlési tudósítás.

A képviselőház ülése oct. 30-kán.

Az utolsó ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után felolvastatt a Bösörményi László szándékolt perbefogatósa tárgyában kiküldött 10 tagú bizottmány jelentése, melyben a perbefogatósi engedély a képviselőház által megadandónak véleményeztetik.

Elnök felolvassa Kossuth Lajos következő levelét:

Tisztelt elnök úr!

A magyar időségi lapok országgyűlési tudósításában olvasom a királyi ügyek igazgatójának, Ráth Károly úrnak elnök úrhoz intézett s a képviselőház october 18-iki ülésében felolvasott azon hivatalos megkeresését, mely által a képviselőháztól engedelmet kér, hogy Bösörményi László képviselő úr, mint a „Magyar Ujság“ című napilap felelős szerkesztője a váci választókhoz képviselővé lett megválasztatásom alkalmából intézett levelémnek a nevezett laphoz közzétetele miatt sajtóvétségi vizsgálat, s illetőleg közkereset alá vétethessék.

Ezen megkereső levélben a „Magyar Ujság“ kiadójának, s felelős szerkesztőjének feleletre vonatkozás a következő — szóról szóra idézett — előadással indokoltatik:

„azon lényeges körülmény, hogy a szerző (t. i. én) „ezen“ (a váci választókhoz írott) „levelet“ sajtó útján közzétételre szándékolta volna, kinyomozható nem volt, s így azon vélelem, hogy ezzel a szerző akarátán kívül visszaélés ne történt volna, lerontva nem lévén — a körülmények eme helyzetében előáll a sajtótörvény 33-ik §-a.“

Ezen lényegesnek tekintett körülmény iránt, mely a megkeresés alapjául vétettet fel, a fennforgó kétség eloszlatásának erkölcsi kötelessége, engem, mint a panaszlott levélnek szerzőjét illet.

Miszerint tehát a képviselőház a kért engedelem ügyében a tényállás teljes ismeretével határozhaszon:

Van szerencsém elnök urat tisztelettel értesíteni, hogy többször említett levelémnek a „Magyar Ujság“-ban közzétételével semminemű visszaélés nem követtettem el, mert én magam küldöttem meg a „Magyar Ujság“ szerkesztőjének közzététel végett, kérdéses levelém másolatát, úgy, hogy a közzététel egyenesen akaratommal és szándékom szerint történt.

Tisztelettel kérem Elnök urat, hogy e nyilatkozatomról hivatalos tudomást venni, s azt a képviselőháznak is tudomására juttatni méltóztassék.

Mely kérésem mellett van szerencsém Elnök urnak megkülönböztetett tiszteletemet jelenteni.

Kelt Turinban, Olaszországban oct. 24. 1867.

Kossuth Lajos, s. k.

Bösörményi László ugyanerre vonatkozó nyilatkozatot nyújt be.

Hosszabb vita fejlődött ki aziránt: kinyomozhatók-e a bizottmány jelentésével egytt a főlebbi nyilatkozatok is vagy sem? míg végre a kinyomoztatás elrendeltetett és ezen kérdés tárgyalása a szombati ülésre tűzött ki.

B. Wenkheim Béla belügyminiszter felel a Kovács László és Almásy Sándor által Hevesmegyét illetőleg a kormányhoz intézett interpellációra körülményesen indokolván a kir. biztos kiküldését, és kijelentvén, miképp ez azonnal vizsgálja fog hivatni, mihelyt a cél el lesz érve, a mely már el is éretett, csak a végtudósítás beérkezése váratik, a mi ha megtörtént, a kormány örömmel teendi le ismét az ügyek vezetését Hevesmegye bizottmányának kezébe. (Hosszas éljenzés.)

Kovács László meg van elégedve a válaszzal, Almásy Sándor nincs és fenntartja magának e tárgyban indítványt terjesztetni a ház elé.

Csiky Sándor aziránt interpellálja a miniszteriumot, minő törvényeken alapszik azon joga, melynélfogva kir. biztosat küldött ki.

Elnök megjegyzí, hogy ezen interpellációra a belügyminiszter által imént tett nyilatkozatában már bennfoglaltatik a válasz.

Az elnök e kijelentése szólni nem akaró, élénk és zavart discussióra adott alkalmat, mely több formai kérdésre ágazván szét, több, mint 40 szónoknak adott alkalmat megjegyzésekre, úgy, hogy a rendelkezésünkre álló idő és tér a vita minden részleteit közölni nem engedi.

Végre a b. E ö t v ö s vallás- és közoktatásiügyi miniszter úr azon nyilatkozatára, hogy itt egy fontos dologról, a megyei kérdéssről lévén szó, az ma alig tárgyalható, — a miniszteri válasz tárgyalása a holnapi ülésre halasztatott.

Még Madarász képviselő tesz a pénzügyminiszterhez egy interpellatiót, mire az ülés eloszlott.

Páris, oct. 26. Károly Lajos és Lajos Victor főherceg urak 6 cs. Fenségeik ma reggeli 10 órakor a ferrieresi kastélyba utaztak, hogy ott jelen legyenek egy b. Rothschild által rendezett vadászaton. Ő cs. Fenségeik este tértek vissza Párisba.

Páris, oct. 27. Az ausztriai császár jelen volt a vincennesi lófuttatáson. Ezután a diplomáciai tiszteletet fogadta. Ennek üdvözlését megköszönve ő Felsége, ismét kijelentette azon érzületet, mely őt és kormányát valamennyi fejedelemmel való barátságos viszonyok fenntartására buzditja.

Beust báró és Andrassy gróf e hó 24-kén reggel Napoleon császár által fogadtattak. Feltűnik, hogy Napoleon határozott érdeklődéssel viseltetik mindaz iránt, a mi Magyarországot illeti; innen ered a bizalmas társalgás, melyet a magyar miniszterelnökkel itt is folytat, mint Salzburgban.

Párisból oct. 29-ről távirják: A „Hotel de Ville“-ben az ausztriai császár tiszteletére tegnap adott nagyszerű banketten a francziák császára az ausztriai császár párja toastot mondott. A császárné üdvözlése miatt sajnálkozását fejezte ki, ezen felköszöntését a császár, császári család és birodalmuk iránt táplált forró rokonszenvének kérte tekinteni. Az ausztriai császár emelt hangon válaszolt: „Sire! Én a felségéd által éppen most mondott toast által igen meg vagyok indítva. Midőn néhány nap előtt Nancyban őseim sírját látogatám meg, egy vágyat nem fojthattam el magamban. Önmagamtól kérdem: nem temethetők-e ide, e nagyszivű nemzet védelmé alá helyezett sírba amaz egyenlenséget, mely két a művelődés és polgári-sodás pályáján előhaladásra hivatott országot szétválasztott? Nem nyújthatná-e összekötésünk a békének új zálogát, mi nélkül nemzetek nem virágozhatnak? Kösözöm Párisnak a számomra ké-szített fogadtatást, mert napjainkban az uralkodók közti barátságos viszonynak, s egyetértésnek kétszeres értéke van, ha e rokonszenv a népek törekvésein alapszik. Eljen a császár, a császárné, a császári hercegek! Eljen Franciaország és Páris! E felköszöntés alatt és után lelkesült tetszés nyilatkozatok közt többször felhangzott: „Eljen Ausztria császára!“

Levelezés.

Háromszék. Kézdi-Sárfalva. Ha valaha, úgy most az ideje annak, hogy a hivatalnokok, kik megyei vagy városi hivatalok igazgatásának a nép által felkent alkotmányos kezelői, ugyan e népnek a szó felkiismeretes értelmében valódi atyjai, tanárai legyenek. Akkor, midőn nem csak a külről nyomó Ovid metamorphosisát híven követő rendszerek, illetőleg cseiszovények; de magában az országban is, oly éles ellentétben álló különféle pártfelekezetek igazgatásai és surlódásai, a hon felszabadulásának, szabadsága teljes érvényrejutásának nagy munkáját sokféleképpen zsiabasztják; sok-szoros kötelessége a hivatalnokoknak, kik a nép vezetésének élére vannak hivatva, ennek felvilágosítását a mostani körülményekkel megismertetését úgy teljesíteni, hogy a nép a hon iránti kötelmeiről, saját javának, a hon javával szoros kapcsolatban fűzőtt együtteségéről tiszta fogalmat nyerve, saját érdekében igyekezze a hon által rárótt terheket kettőztetett szorgalommal viselni.

Ime nemes hivatás, nemes érzetű lelkesítő, méltóságos Lázár Mihály úr, Kézdiszéknek, egy pár szavazat hiányával, egyhangulag választott alkotmányos királybírája, ezeltől kevéssel az igazgatása körében foglalt minden falvakban körutat tett, de nem önszemélyének fitogtatása, hódolók elfogadása, hanem saját alattvalóival megismerkedés és a nép oktatása végett; mindenütt szoros vizsgára vette az előjárókat, s azok eljárásait, kiterjeszté-lyelmét az iskolák, templomok s a közérkölc-ség állapotára. Mindenütt kor- és helyszert okta-tásokat adva a népek, több községekben a sze-génységgel küzdő folyamodóknak pénzt adományo-zott, intette a népet, hogy ne vonakodjanak az adót fizetni, mivel jelenleg önmagoknak, önmagok s általában a hon terhes költségeinek fedezésére adják filléreiket; végre oktatta a népet, hogy noha az átalakulás terhes, de bizzunk a magas magyar kormányban, annak czélja a hon, nemzet boldogí-tása; szóval a népet az alkotmányos élet üdvöz-ő eredményeiről oktatta stb. ... Érzékenyen inté a né-pet: hogy ápolják keblükben a tudományos és erkölcsös kiképződést, mert ez egyedüli alapja, ugy az államnak, mint egyes helységek boldogságának, kérte, hogy támogassák a kormányt és hivatalnokait a nép javára irányzott törekvésekben stb.

Mindenütt vallásfelekezeti különbség nélkül az egész népesség, papjai s más előjáróival élén nemzeti lobogók s zöldágokkal a legnagyobb örömmel, tisztelet s üdvözlő beszédekkel fogadta, a járási dülő urak s többek kíséretében csinos saját fogatával megérkezett közszeregetti érdemes királybíró urat, s hol ebéd és hálásra maradt, ott számos vendégkoszoru volt, természetesen, a vigkedély nem hiányzott; vidám poharak üdítették az alkotmány nagy férfaiért, egy gróf főbírábíró urunk s kézi-orbai közszeregetti országgyűlési képviselőnk Thuri Gergely urért is stb.

Szép volt hallani az öröm kifakadást a nép ajkairól, hálát az égnek, hogy megértük, hogy ki-

rálybíró urunkat nem forsponton s bakoczáron hordozzák s nem diurnumért, hanem, mint jó lelki atya, vigasztalni jött hozzánk.

A háromszéki papságnak, sőt egész Háromszéknek megbecsülhetetlen örömet szerzett a nagy-bazai és lelkes pap nagyon tisztelendő Bardocz János urnak, oly hosszas és súlyos szenvedések után, valabára megérkezése szülőföldén; a szónoklat egykori bája és hatalma, az ész éle és éleze, társalgási finomsága most is jellemvonásai, mintha csak tegnap látnuk volna utósor! minden lépte diadal-jarat! Töle ugy az egyház, mint a hon sokat vár! akarjuk remélni, hogy várakozásunkban iránta nem fogunk megesalódni. ...

Gyergyói.

KÜLFÖLD.

OLASZORSZÁG. Az elmúlt napok eseményei-ről a „Riforma“ oct. 24-iki száma következőkről értesít:

Oct. 23. este 8 1/2 órakor. Passo Covesét és Montemaggiore t. Menotti, Caldesi Salamone, Mosto és Frigyesyvel tartom megszálva. — Garibaldi.

Oct. 24. d. u. 3 1/4 kor. Rómában még egyre tart a mozgalom. Időnkint megtámadtnak a pá-paiak. Garibaldi Montemaggioreban van. A fölkelők első hadoszlopai Monterotondóban vannak.

A florenzi tülelés segélyző egyet következő tudósítat hozza a római fölkelésről:

Több nap óta Rómában élénk mozgalom uralkodik. A kormány adott rá ürügyet az által, hogy a békés polgárok ellen újabb szigorú rendszabályokat vett eszközölsébe. Az őjrátörök megkettőzteték és újabb befogatások történtek. Minden egy közeli fölkelésre mutatott. Oct. 21-én elvágattak a távirda-sodronyok, senki sem tudta okát adni, azt hittük, hogy a fölkelők tették, kik a körülfekvő környéken kóborolnak. 22 én reggel tudtuk meg, hogy a politikai foglyok Civita-Vecchiába küldettek. E tény felizgatta azon családokat, kiknek rokonai és bárátaik voltak közöttük. Ugyane napon 5 és 6 óra közt kifejtette a kormány minden erejét. A kapitolium és környéke, a Piazza del Popolo, a Monte Pincio és a város minden hadászati pontja csapatokkal rakattak meg; a nyilvános sétahelyek bezárattak, a polgárok közlekedése megakadályoztatott. Ily előkészületek az összeköttözést elkerülhetlenné tették.

7 óra felé a város több pontján puskalövések és Orsini bombák szétpattanása volt hallható. Egy pillanat alatt az egész vonalon megindult az össze-tűzés. A nép tömegei dühvel rontottak a kapitoliumnak fegyvert és vezért kívánva. Az öröklet pistoly-lövésekkel támadták meg. A fegyvertelen népek vissza kellett vonulnia és néhány halottat és sebesítet haggott a színhelyen.

A Piazza Colonnán megtámadták a fölkelők a főrséget és leölték az öröklet. Hatalmukba kerítették az épületet, de megtámadtva tulnyomó erő által nem tudták megtartani és Trastevere felé futamodtak.

Semistóri és Borgo laktanyákban a dolgok jobb fordulatot vettek. A laktanya légbe röpítettett. Az áldozatok számát nem lehet tudni. Ma reggel 8 óráig 50 tetemet ástak ki a romok közül, és a hidászok még mindig a betemetett zuavok kiásásával vannak elfoglalva.

Porta de Popolonál az összeköttözés igen vé-res volt. Sok rendőr leöltetett, a többiek lefegyve-reztettek. A zsákmányul ejtett fegyverek a nép közt kiosztattak. Ezután mintegy 800 fiatal ember a kaput iparkodott hatalmába keríteni. A közben pápai csapatok érkeztek és 200 fölkelőnek, kik a folyó és a pápaiak közé kerültek, meg kellett magát adni. Ugy látszik, hogy a fölkelők fegyverei Porta del Popolon kívül voltak és csak este lettek volna becsompészendők. — A kormány fölfedezte e helyet és délután 5 órakor körül fogatta zuavokkal és rend-őrökkel a gyanus házat. A rendőrök, mintán az örököt személyzetet legyőzte, elfoglalta a házat. Így tartott ezen mozgalom tovább, és sokan azt hiszik, hogy ez csak kezdete. Ki Rómát felültesen megtekintti, azt hinné, hogy a nyugalom helyreállt, azonban azon kevesek arczáról, kik az utcán jár-nak, azt lehet leolvasni, hogy nagyobb hatalommal fog kitörni a fölkelés.

A félhivatalos lap Victor Emanuelnek az ola-szokhoz intézett egy rendre és nyugalomra intő proclamatióját hozza.

Oct. 29-kéről jelentik, hogy a fölkelők több ezer az olasz seregől megszökött katonával gyarapodván, Garibaldi elkeseredett harc után Monte-rotondot elfoglalta. Azt tartják, hogy Garibaldi tegnap este óta már Róma kapui alatt jár. A franczia hajóraj megérkezett Civita-Vecchia alá, és már hozzá fogott a katonaság partraszállásához.

POROSZORSZÁG. Berlinben f. hó 26 án d. u. 3 órakor fejeztetvén be az ez idei birodalmi gyű-lési ülések, Vilmos király bezáró szavai, melyeket ez alkalommal a királyi palota fehér termében mondott, im ezek:

„Magas, nemes és tisztelt urai az észak-német szövetség birodalmi gyűlésének!

„Azon remények, melyekkel én önöket munkásságuk kezdetén itt üdvözölve fogadám, teljes mértékben teljesültek.

„Ugyanazon hazafias komolyság, melylyel a közös czél tiszta felfogásában, a szövetséges alkot-mány megalapítottát, kísérte önök tanácskozásait is annak kiépítésében. — Rövid, de eseménydús gyűlésezük alatt önök a törvényhozás terén több oly berendezéseket állapítottak meg, melyek nem-csak magukban véve birnak magas jelentőséggel, hanem tisztán kijelölik ama vezérő nézeteket is, melyek további működésüknel irányadók leendnek. Azon megfeszített tevékenységért, melyre ezen ered-mények elérése végett szükség volt, köszönetemet fejezem ki önöknek, saját s magas szövetségeseim nevében.

„Az önök által tárgyalt törvények, a szövete-ségi költségvetés, a hadszolgálati kötelezettség, a szabad költözködés, a postailgy, a vitelbér-szabály, az ütlelő-ügy, a só megadóztatása, a kereskedő-hajók nemzetisége, a hadi-tengerészet s a part-vé-delem kiképzése, a szerződészerű kamatok s a szövetségi consulságok iránt, — azon alakban, melyet azok önök határozatai által nyertek, a szövete-ség-tanács helyeslésére találtak. Azon tényben, hogy mindezen fontos törvények, — habár egyes határozataik élénk vélemény harcot idéztek el elő, — de egészben mindig önök szavazatainak nagy többségét egyesíték, élénk megelégedéssel látom azon kölcsönös egyetértés bizonyítványát, melylyel a népképviselet a szövetséges kormányokkal kar-öltve törekszik közös céljaira.

„Az önök által helybenhagyott szerződés, a vámegylet fenntartása iránt, az összes dél-német államok irányában még nincs biztosítva. A szövete-séges kormányok önökkel együtt fájálnak, ha egy oly intézkedés, melynek áldásteljes hatásai minden — ahoz tartozó országnak hasznukra váltak, ezen-tul nem fogna mindezen országokra kiterjedni. Azonban azok, önökkel együtt annak tudatával bir-nak, hogy a vámegylet alkotmányának nélkülöz-hetlen reformjait nem szabad mulékony nehézségek-nek feláldozni, s hogy a gazdasági érdekek köz-ségének szerződészerű előfeltevése, — az azok kö-zös oltalmára való nemzeti kötelezettség.

„Az Olaszországgal kötött hajózási szerződés, melyhez önök helybenhagyásukat adák, előmozdi-tandja a viszonyok megszilárdulását egy oly ország-hoz, melylyel minket nagy közös érdekek kötnek össze.

„Ezért térjenek önök vissza, tisztelt urak, ho-nukba azon öntudattal, hogy nemzeti művünket erőlyesen előmozdíták. Remélem, önöket nemsokára itt ismét összegyűltve láthatandom, még pedig kö-zösen Dél-Németországnak vámparlamenti küldött-jeivel.“

KÜLÖNFÉLÉK.

— Mig egy párisi távirat azt jelenti, hogy ő Felsége Párisban való időzését a beköszön-tött események folytán meg fogja rövidíteni, egy másik tudósítás szerint ő Felsége nov. 4-ig ter-jeszti ki párisi mulatását. Mint egyébként a párisi lapokból látjuk, mindkét versióra nézve folytak ta-nácskozások.

— A 9 városi képviselői helyre nézve a választás szeredán fejeztetett be. A megválasz-tottak a következők: Groisz Nándor 239, Benigni Samu 213, id. Wendler Frigyes 191, Kovács Már-ton 179, Papp János kereskedő 162, Biasini Do-mokos 155, Filep István 143, Kelemen György 117, Simon Elek 104 szavazattal.

— A tegnapi előtti pesti országgyűlésen Almási Sándor a miniszteriumot Hevesmegyével szembeni eljárásáért vád alá helyezendőnek indít-ványozta. Tízsa csak rosztalást óhajtott kimondatni. A vita nem fejeztetett be.

— A helybeli házi-zenekör vasárnap előadást rendezett, mely számos hallgató előtt igen jó sikerrel folyt le.

— Új rablást olvasunk egyik helybeli lap-ban, ez azonban, mint értesültünk, csodára már nem városunkban, hanem Feleken történt, hol egy áttutató helybeli polgár confierét vágták le szeke-réről.

— Kossuth Lajos a „Pesti Napló“ szer-kesztőjéhez egy újabb levelet intézett oct. 13 ról, mely most a „Magyar Ujság“-ban jelent meg.

— Jelenleg folyó országos vásárunk ered-ményét csak végével adhatván, addig is megemlit-jük, hogy a jobb hámos ló párja 240—380, igaz 60—140 frton kél. Czimeres ökrök párja 420—480, közepes 260—300 frt. Legjobb tehén párját 85, közepes 68 frton veszik.

— Meghívás gyászmisére. October hatodika, mint magasztos gyászinnep van örökre bejegyezve a magyar történelem évkönyvébe. Az üdvözítő béke anyala vehet fátyolt a multak ke-serítő emlékeire, és enyhitheti a fájdalom égő saj-gását, de nem törli el ama jelesek emlékét, a kik meggyőződésükért és hitükért vértanukká lettek. Menjünk hát, és seregeltünk össze szabadsághar-czunk vértanui gyászavatala körül, és a mi alatt szent hittünk szárnyain buzgó imánk emelkedik fel érettk s mindenek Urához, lelkünk elmélkedjék a felett az örökké igaz tanítás felett: „Az elhunyt jeleseket nem kell siratni, hanem szent emléküket fentartván, dicső példájok után nemecsedni és buz-dulni.“ Ha ily érzettel és meggyőzáddal ünnepel-jük vértanunk emlékét, bizonyosak lehetünk, hogy

elontott vértukból ujjonnan csirázni kezdő előfaja-nemzeti létünknek és szabadságunknak, sziveinkbe-ervén gyökereit, hamar felnő és megerős. 2. Jertünk hát Honvédek, a kik voltatok, és a kik lesztek, és a kik sziveitek érzelmeivel vettettel részt a harez dicsőségében és a nem sikerülős fájdalma-ban, ünnepeljitek meg méltón gyászos emléktün-nepünk, merítsünk az újított emlékből lelkesedést a tetterre, kitartást a törekvése és ha kell, erőt a tü-résre. A Kolozsvárt és Kolozsmegyében lakó hon-védek egylete 1867-dik év november 4-én délelőtt 10 órakor a helybeli akadémiai templomban gyász-misést fog szolgálatni az 1949. october 6-kán ki-mult vértanukért, és e gyászünnepeyre tisztelettel-jen meghívja a t. ez. közönséget. A honvédek ma-gok délelőtt 9 órakor egybe fognak gyűlni a vá-rosi redoute-teremben, és onnan testületileg a tem-plomba vonulni.

— Tegnapi este mecsek ezrei jelenték a temetőben, hogy az élők ismét megvitték szokásos évi kegyelet-adójukat a halottaknak.

— A szebeniek, mint a „S. Bl.“-ben ol-va-sunk, a kereskedelmi miniszteriumhoz egy felira-tot akarnak intézni, melyben az arad-verestoronyi vonalnak a tervezett orsz. vasúthálózatban bevoná-sát kéri.

— Ö Felsége Horváth Sándor főpénzügyi tanácsosnak és törvényes utódainak megengedte, hogy a régi palocsai és gelényfalvi ns. Horváth család nemesi jogait élvezhessék.

— A Maros-Vásárhelytt novemb. 11-én tartatni szokott Sz.-Márton napi országos vásár a marhavész miatt, a szarvasmarhákra nézve betil-tatott. Ugy szintén a nov. 15-iki egerbegyi marha-vásár is betiltatott.

— A „Hon“ fölemlítvén a barátságos fogad-tatást, melylyel menekültjeink Olaszországban talál-koztak, az olasz sebesültek számára hívja fel a nemzetet. A „P. Hirnök“ hinni akarja, hogy ez alatt pápai sebesültek vannak érte, mire a „Hon“ azt jegyzi meg, hogy zsoldosok s brigantik szá-mára nincs kedve gyűjteni.

— Ki a drága napszám miatt panaszko-dik, vigasztalja magát azzal, hogy Pesten, mint onnan írják, egy napszamos 5, mond öt o. értékű frtot követel napjára. Hogy aztán meg is adják-e? megfajtetlen marad.

— A Deák-párt oct. 27-diki értekezletében a megyei kérdés és tüztesen Hevesmegye ügye jött szóba. A párt tökéletesen magáéva teszi a kor-mány álláspontját s a jelen volt miniszterek fejte-getései osztatlan pártolásban részestültek. Szigoruan megtartott azon elv, hogy a rendes megyei köz-igazgatás megszakitása csak addig tartson, mig annak konokságát és törvényellenességét teljesen meg nem törék. Egyben a miniszteriumnak köte-lességévé tétetett, saját felelőssége alatt minden rendeletének a megyékben és municipiumokban érvényt szerezni s ha szükséges, a szigor eszk-zeihez nyuljon a megyei önkormányzat felfüggesz-tése és királyi biztosnak kiküldése által. Továbbá sürgősnek nyilatkoztatták azt is, még ez ülészak-tartamában a megyék újjászervezésére törvényt al-kotni.

— Dévány Henrik a magyar kir. igaz-ságügyminiszteriumban titkárra nevezetett ki.

— A tekei határon a napokban egy régi kételtű kardot ástak ki a földből. Ki tudja hány század rosztaló száradt rá, sulyáról itélve nagyon régi időbeli kar forgathatta. Találója Tegzi György be is küldte a muzeumnak.

— A lefolyt hétfőn és kedden tartot-tak a különböző magyarországi honvédség-ly-zó egyleteknek képviselői országos ülésüket Budán, s az első napon mindjárt egy állandó köz-ponti bizottmányt constituáltak, melynek elnökül Perczel Mór, első másodelnökül Klapka ország-gyűlési képviselő választattak. Második napon a megállapított alapszabályok reviziója alkalmával felolvasatott b. Wenckheim belügyminiszter le-irata Pestvárosához, melyben a minisztertanács ha-tározata folytán kimondatik, hogy ezen egyletek csak is a „honvédség-ly-zó egyletek“ czimét visel-hetik, s alapszabályaikat azon czél és hivatáshoz kell módosítaniok, mely magában a czimben fog-laltatik. Perczel Mór, s utána többen ezen mi-niszteri rendeletet el nem fogadhatónak nyilvání-ták, s kilelenték, hogy az „országos honvédegylet“ czimét viselendik peccsétben és iratokban. Elfogad-tatt azután az országgyűléshez intézendő felirat, — s végre megválasztott a központi állandó bi-zottmány.

— Az igazolt honvédek száma Pesten szinte 4000. Nálunk 200 körül jár.

— Nagy-Váradi piac, oct. 26. Búza iránti kereslet szilárdabb, 83 fontos 8 1/2—9-ig, 84—86 fontos pedig 9—10-ig, prima roszt 6. 50, mig csekélyebb minőségű 6. 20; — árpa iránt szin-tén élénk a kereslet 4 s csekélyebb 3.40; — zab 3—3 1/2. Szeszbeni üzérkedés alig észrevehető, most is csak 20—21, mert a kínálat jelenleg túlhaladja az üzérkedési vágyat.

— Az orosz műveltséget illetőleg, Kat-koff — a moskovitai nagy orosz — maga elismeri, hogy Oroszország népevelési tekintetben hátráb-b áll Törökországnál. Törökországnak t. i. az 1865-i hivatalos kimutatások szerint 15,000 iskolája, 600,000 növendéke és 25 millió lakosa van: mig

Oroszországnak 75 millió lakos mellett alig van 20,000 iskolája, 800—900 ezer növendéke. Ha már most ehhez a legnagyobb százalékot a lengyel királyságra s az abhoz tartozó tartományokra osztjuk, úgy Oroszország lakosságának arányához képest, a népnevelésben még az ázsiai államoknál is hátrább áll.

* Gazdasági egyetemenkél a titkári állás, Aschermannak a magyar kir. honvédelmi miniszteriumhoz lett kinevezése folytán, ismét hónapok óta üresedésbe jött. Vajha valahára azon hivatalkörbe egy oly egyént nyerhetnénk, a ki azt teljesen s állandólag betöltse. Mint illetékes helyről értesültünk, az ezen állásra nyitott pályázatnál Nagy István úrnak, a „Magy. Polgár” jelenlegi h. szerkesztőjének neve is fölmerül. Úgy tudjuk, hogy N. I. úr ez állásra teljes hivatottsággal bír, s ha remélhető, hogy lakását állandólag Kolozsvárra teendő, akkor bizonyára munkás erőt nyerhetnénk egyetemenkhez. Mi nem tartozunk azok közé, kik politikai ellenfeleiket eo ipso nem tudják hivatásuk terén méltányolni, s részünkről ezen honfiktársunk megválasztását a gazd. egyt. titkárságra őszintén ajánljuk azoknak, a kiktől függ, s a kik bővebb meggyőződést szerezhetnek annak idejében az illetőnek hivatottságáról.

— A Kolozsvár városi és Kolozsmegye területén levő igazolt honvédek alakító közgyűlése idei november 3-án d. u. három órakor a redoute-termében meg fog tartatni, melyre a t. igazolt honvédek ezennel meghívattak. Kolozsvárt, october 31-én 1867. Márk Adolf, h. bizottm. elnök.

— Örült ember lapja. Vasárnap reggel egy új német lap első száma jelent meg Pesten, melyet a ki kezébe kapott, ugyan elesdálkozhatott. Az egész a legszörnyűbb értelmetlenségek zagyvaléka, minőhöz hasonlót még alig nyomtattak. Erre természetesen a városkapitányság is figyelmes lett, nyomozást rendelt, s kistilt, hogy a szerkesztő W—n, ki egymaga írta az egész lapot — örült. Most a Rochus-kórház elmebeteg osztályában van letartóztatva.

— Borkivételünkre nézve a kilátások mindig kedvezőbbekké lesznek. Egy párisi levélben e tárgyra nézve következőket olvassuk: Bizonyára jogosan remélhetjük, hogy a borvám iránt köntendő egyezségek alapján borainknak a Franciaországba leendő bevitelre is megnyílik az út, s hogy itt is épp oly elismerést sikerülend kivívnunk, a minő boraink számára Angliában már meg van alapítva.

Nemzeti színház. — Hétfőn, 28-dikán: „Troubadour.” E dalműben lett bemutatva az idényre szerződött új altistanánk Reszlerné, ki nek első föllépte által mindenki kellemesen volt meglepetve, mert Reszlernének nemcsak hogy szép, erőteljes hangja van, hanem ő e szép adományt szakértőleg s művészettel tudja alkalmazni, énekében szabályszerű correctség mellett megvan a művészi melegség is, mely hat és szívhez szól, játékában sok kellem és könnyűség s azért ezen első föllépéttel aratott tapsok és kihívások teljesen kiérdemlettek voltak; sőt kihívott a darab végén is kétszer, mit a távozó közönség nagyon ritkán szokott tenni. Miskovits Irma, „Leonora” szerepében szépen oldá meg feladatát, s igazolva látjuk azon felleléstünk, melyet e fiatal művésznő első fölléptekor nyilvánított, igazolva azon reményünket, melyet hivatottságához csatolánk; szép, erőteljes hangja még idomtatást igényel, de ezt tanulmány és gyakorlalt meg fogják adni. Széphegyi bár helyen-helyen szépen énekel, de sok helyt s főként a recitativákban sántikált, ezt a kezdő zavarának és szokatlanságának tulajdonítjuk. Közönség szép számmal.

Kedden, 29-én: Két operette: „A dajka” és „Choufleuri úr otthon lesz,” mindkettő már több idő óta tartja magát színpadunkon, s így mindkettő eléggé ismeretes arra, hogy a darabokat megelőve, csak a szereplőkre tegyünk néhány észrevételt. A Dajkát Pappné, a Sapeurt Odry adta, mindketten kitűnők voltak. A kényesprótt személyesítő Szombati játéka is elég jó volt, csak hangja nagyon rekedtes.

Choufleuri „Ernesztinát” Gerecsné adta, oly jól, miként még nem láttuk színpadunkon. „Babilást” Prielle, kinél előhaladást láttunk a tavaly óta. Zádor derék Choufleuri; Ujfalusi jeles „Pettermán” volt; Ujházi pedig, mint Balandardné asszony ügyes comicumával gyakran megneveztette a közönséget. Dícséretesen emlékezhetünk meg Váry Emmáról is, ki a spanyol tánczot sok könnyűség- és kellemmel lejtette, elannyira, hogy kétszeres kihívásban részesült. E fiatal hölgy, ki más szerepekben is hasznosítja magát, a tánczművészetre valódi hivatottsággal bír.

— Az új olasz miniszterelnök a „Patrie” szerint azon két feltételt fogadta el a kinevezést, 1. hogy a király desavonálja a római terület megsértéseit, 2. hogy arra törekedjék, miszerint a batárszáron teendő mozdatok által az olasz hadsereget a francia interventioval összekötésbe hozza.

— A „Gazette de France” szerint a német-alföldi kormányhoz távirat érkezett Rómából, melyet az legott megküldött párisi képviselőjéhez. A távirat így hangzik: „Róma megtámadott, Garibaldi a kapuk előtt áll. Megkerestetik ön, hogy ezt a francia kormányval és a nuntiussal tudassa.” — A hollandi követ azonnal közölte e sürgönyt Moustier marquisval.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Oct. 31-kán: 5% Metaliques 100 frt 56.10. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 65.10. Kamat 57.90. 1860. Kölcsön 81.70. Bankrészvény 679. — Hitelintézeti részvény 200 frt 176.70. London 10 ft st. 100 frt 23 1/2. kr 124.40. Ezüst 122.40. Cs. királyi arany 5.94 1/2.

Oct. 29-kén: Földtehermentési kötvény Magyarországi 68.75. Erdélyi 63.70.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

(350) Magy. kir. vasutépítészeti igazgatóság.

Pályázat

a magy. kir. közmunka és közlekedési miniszterium határozata következtében a nagyvárad-kolozsvári

vasut építéséhez szükséges mintegy

254,000 vármázsa vasuti sín

és 18,000 vármázsa sín-kapcsoló vas

szállítására pályázat nyitattik.

A rajzok, szállítási feltételek, és szerződési minták az alólírt igazgatóságnál **Pesten, főut 9-ik szám alatt** f. é. November 1-jétől egész 20-káig megtekinthetők.

Ajánlmányok az egész mennyiségre szintugy, mint ennek egy részére elfogadtatnak. A bepecsételt, 50 kros bélyeggel, s a czimboritékon a vállalkozó czégével és következő jelzéssel:

„Ajánlmány vasuti sinek, illetőleg sín kapcsoló vasak szállítására.”

ellátott ajánlmányokat f. é. November 25-ikéig bezárólag elfogad a **PEST, 1867-ik évi October 23-ikán.**

Magy. kir. vasutépítészeti igazgatóság.

(351) Magy. kir. vasutépítészeti igazgatóság.

Pályázat

a magy. kir. közmunka és közlekedési miniszterium határozata következtében a nagyvárad-kolozsvári

vasut építéséhez szükséges

**25,500 darab szélső-
151,300 „ „ „ közbenső- és
10,500 folyómeter kerülőkhöz való talpfa**

szállítására pályázat nyitattik.

A szerződési mintázat:

Pesten: főut 9-dik szám alatt az alólírt igazgatóságnál,

Nagyváradon: Gunesch felügyelő urnál,

Feketetón: Hegyi osztálymérnök urnál,

Bánffy-Hunyadon: Nagy László osztálymérnök urnál,

Kolozsvárott: Nagy János osztálymérnök urnál f. é. November 1-jétől

15-ikéig megtekinthetők.

Ajánlmányok az egész mennyiségre szintugy, mint ennek egy részére elfogadtatnak.

A bepecsételt, 50 kros bélyeggel, s a borítékon a vállalkozó nevével és következő jelzéssel:

„Ajánlmány vasuti talpfák szállítására.”

ellátott ajánlmányokat f. é. November 16-ikéig fogadtatnak el az alólírt igazgatóságnál.

PEST, 1867-ik évi October-hó 23-ikán.

A magy. kir. vasutépítészeti igazgatóság.

Hálás köszönet!

nagy érdemű pártfogóimnak, minden üzlet-barátomnak s a thea kedvelőknek!

A múlt télen a tordautczában 11. sz. alatt a piarista templom mellett nyitott

thea-, rum-, liqueur- s borkereskedésem

íránt tanusított pártoláért meleg hálára vagyok kötelezve a n. é. t. cz. közönség iránt s egyuttal ösztönözve érzem magamat valódi chinai- és orosz thea, (legjobb minőségű és nagy választékú) valódi jamaikai rum, arak, valódi angol puncsessenczia, francia cognac és francia pálinka, (Franzbrantwein), francia és hollandiai liqueur, bel- és külföldi bor, valamint az erdélyi pincze-egylet helyiségeiből került híres rizling, valódi orosz szamovár, mosdótál, pökő-láda, gyertyatartó és valódi török puliszka (szultán kenyér) és török pipa úgy minden e szakmába vágó áru-raktáromat tetemesen megnagyvitni.

Előnyös és készpénz-bevásárlás következtében képes vagyok tehát daczára a növekedő áraknak a t. cz. közönségnek a jót és jutányosan szolgálni.

Megrendeléseket mindig pontosan teljesítek.

Áruk minden időben, még éjjel is kaphatók.

A n. é. t. cz. közönség számos látogatásáért esedezve maradtam teljes tisztelettel.

ASPIS SAMUEL.

Bátorkodom továbbá nemcsak közönséges, hanem kitűnő asztali eoze-temre (valódi bor-, citrom- és növényeczet) figyelmeztetni, s végül jól rendezett

OLAJFESTVÉNY BIZOMÁNYI-RAKTÁROMAT

a nagyérdemű tisztelt czimű közönségnek ajánlani.

(345)

Uj kereskedés!

KARVÁZY GYULA

ajánlja a nagy érdemű közönségnek a főpiacz

456-dik szám alatt,

(a gróf Teleki Domokos ur házában)

nyitott

fűszer-, festék- és liszt- üzletét.

Cikkeivel: kiváltképpen **czukor, kávé és lisztet jutányos árért** szolgál s **igazságos és pontos** kezelést biztosít.

(334)

2/11

(4-*)

BOSKOWITZ A.

optikai és diszárú raktára

a gróf Rhédei-féle házban alant a nagy kávéház mellett

KOLOZSVÁRTT AJÁNLOJA:

Kettős nézősöveit (Operngucker) 5 frtől 100 frtig.

Távesőveit 4 frtől 70 frtig.

Orcsipetőit (Zwiker) 1 frtől felfelé.

Fényképeit a legnagyobb választékban 10 krtól 20 és 40 krig.

Különbféle urak és asszonyságok számára való fényűzési czikkeit a legjutányosb árakban.

Mindenféle mérnöki és rajz eszközeit és ozirkalmait.

A cs. kir. katonatisztek és hivatalnok urak kaphatnak nézősöveket havonkénti részlet fizetés mellett.

Megrendelések mindenhol elküldetnek postai utánvét, vagy az érték előrei letétele mellett s a nem alkalmas tárgyak visszaszerelődnek.

Tudósítás végett.

Hasonnevű személyekkel Erdélyben sem üzleti, sem atyafiságos összeköttetésben nem állók. A czimzetet mint feutt kérjük hozzájuk juttatni.

Figyelemre méltó.

Czukor és kávé legújabb időben hágott az áraban, még is nagyobb mennyiségű kőtekek következtében képes vagyok a

czukrot régi olcsó árban, kávé pedig még olcsóbban

mint eddig, finom félé 72—76—80 kr. és feljebb árulni.

Rizs, szappan, Stearin- és fagygyú gyertyából tetemes raktárom van,

jutányos ár mellett.

Kereskedésemben e felett mindennemű magyar és osztrák állampapír,

arany- és ezüst pénz igen kedvező feltételek mellett, megvásároltatik,

(354)

(2—3)

HUTFLESZ KÁROLY.

(353)

(2—3)

Friss liptai turó!

továbbá, mindennemű sajtok, déli gyümölcsök, ananász,

olasz gesztenye, finum-Rum,

valódi orosz-Theák, friss nanti Sardinak,

ANGOL CREAM SAUCOK.

Magyar-, francia és angol mustár, magyar- és fran-

ozia pezsgők és egyébféle asztali-borok.

Czukor-, kávé-, liszt- és mindég friss élesztő kaphatók:

SOMLYAI LÁSZLÓnál Kolozsvártt.